

gemeente
Barneveld

Nr. 1059239

Collegevoorstel

Onderwerp:
Right to Challenge

Gevraagde beslissing:

1. Kennis nemen en instemmen met onderzoeksrapport Right to Challenge; Onderzoek naar de mogelijkheden in Barneveld
2. Bij Bestuur & Dienstverlening een contactpersoon benoemen voor Right to Challenge
3. Opstellen van communicatieplan Right to Challenge.
4. Iedere challenge die wordt aangegaan of wordt afgeraden bestuurlijk vast te laten leggen.
5. De raad informeren via rubriek B

Raad

- ☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:
☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Datum 15 maart 2018

Steller: D. van Hagen

Afd: BOR-BEDRIJ

Aantal bijlagen 1

Afd.hoofd:

Portefeuillehouder

Openbaarheid

Besluit (voorblad) openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, zie beslispoint :
Groentje openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, zie beslispoint :
Bijlagen openbaar: ☒ Ja ☐ Nee, vermelden op bijlage

	Akkoord	Bespreken	Aantekeningen
Secretaris			
Burgemeester			
Wethouder A. de Kruijf			
Wethouder P.J.T. van Daalen			
Wethouder G.J. van den Hengel			
Wethouder D. J. Dorrestijn-Taal			

Beslissing burgemeester en wethouders :

Conform advies

26 MAART 2018

Nummer op besluitenlijst:

12/13.

1. Inleiding

Op 19 april 2017 heeft de gemeenteraad het initiatiefvoorstel Right to Challenge aangenomen. Het voorstel is uitgebreid met een amendement waarin 8 vragen worden toegevoegd die behandeld moeten worden in het onderzoek zoals voorgesteld in het initiatiefvoorstel. Studenten van de Christelijke Hogeschool Ede (CHE), innovatieve bedrijfskunde, hebben een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van Right to Challenge in de gemeente Barneveld. De conclusie geeft een antwoord op de vraag waar de kansen voor Right to Challenge liggen in de gemeente Barneveld.

Het onderzoek geeft aan om alle domeinen open te stellen voor Right to Challenge. Dus niet alleen te beperken tot de onderwerpen van het Sociaal Domein. Hiertoe hebben ze vanuit de programmabegroting alle onderwerpen opgesomd waaraan de gemeente werkt. Uitgezonderd de werkzaamheden als paspoorten en rijbewijzen verstrekken etc.

Aanbevolen wordt:

- om de challenge niet op voorhand met allerlei criteria vast te leggen. Natuurlijk moet wel wetgeving in acht worden genomen;
- een contactpersoon voor challenges aan te wijzen bij de gemeente die aanspreekpunt is bij alle vragen over de challenge. Hiervoor kan iemand aangewezen worden, gedacht wordt aan de afdeling Bestuur & Dienstverlening. Deze persoon is procesbewaker en zorgt ervoor dat de initiatiefnemers met de juiste personen in de gemeentelijke organisatie in contact worden gebracht. Deze keuze wordt voorgesteld vanwege de activiteiten op het gebied van burgerparticipatie en de coördinatie van de wijkplatforms bij de afdeling B&D.
- Met behulp van communicatie uitleggen wat een right to challenge is, welke minimale regels er zijn (denk aan aanbestedingsbeleid, Wet markt en overheid etc.). Dit communicatie plan zowel extern als intern richten.
- Na een eerste challenge evalueren aan de hand van de waarderingsdriehoek van het Instituut voor Publieke Waarden.

Daarnaast stellen we op basis van de aanbevelingen voor om iedere challenge die wordt aangenomen of wordt afgeraden bestuurlijk vast te laten leggen.

2. Beoogd effect

- a) Meetbaar effect: een groep (georganiseerde) bewoners kan / mag taken van gemeenten overnemen als zij denken dat het anders, beter, slimmer en/of goedkoper kan.
- b) Maatschappelijk effect: Meer betrokken inwoners waarbij de relatie tussen overheid en bewoners verandert zo in een opdrachtgever-opdrachtnemer relatie.

3. Argumenten

Ad. 1 kennis nemen en instemmen met notitie Right to Challenge

Aankondigen dat inwoners een RtC hebben. Op basis van gesprekken met aanvragers bepalen hoe te handelen zonder het vastleggen van vele criteria. Zo kan in kaart worden gebracht waar behoefte aan is. Uiteraard worden de wettelijke regels wel meegenomen. Denk aan de concurrentiepositie, vergunningstrajecten etc.

Ad. 2 Bij B&D een contactpersoon aanstellen

In overleg kijken wie deze taak op zich kan nemen, een persoon is wel zo helder voor de aanmelders van Right to Challenge.

4. Kanttekeningen

Ad 1. In stemmen met Right to Challenge

Het kan zijn dat inwoners geen challenge willen uitvoeren. Met communicatie, gesprekken moet deze optie wel altijd onder de aandacht worden gebracht.

Ad 4 Bestuurlijke vastlegging

Mochten er challenge 's komen dan kan het zijn dat hiervoor capaciteit vrij gemaakt moet worden.

5. Financiën

Voor wat betreft de financiën, er hoeft geen speciaal budget vooralsnog vrij worden gemaakt. Eerst het concept bekend maken om te zien hoe het gaat. Als er een challenge wordt aangevraagd dan kan worden ingeschat hoeveel uur de contactpersonen ermee kwijt zijn. De communicatiestrategie kan intern opgesteld worden met reguliere inzet van de bestaande instrumenten en middelen.

6. Uitvoering

Planning: uitvoering communicatie, bekendmaken in het tweede kwartaal 2018

Communicatie:

Evaluatie/controle

1. **Bijlagen:** rapport Right to Challenge: Onderzoek naar de mogelijkheden in Barneveld

2017

Right to Challenge

Onderzoek naar de mogelijkheden in Barneveld

Onderzoeksrapport

Gemeente Barneveld

Barneveld, juni 2017

Lars Mouw en Dian van der Weerd
Christelijke Hogeschool Ede
Initiatiefnemer: Maarten Schipper (CDA)

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	4
1. Deskresearch	5
1.1 Publieke taak	5
1.2 Right to Challenge vs. Burgerparticipatie	5
1.3 Taken gemeente Barneveld	6
2. Criteria	7
2.1 Kansrijke domeinen	7
2.2 Voorwaarden initiatiefnemers	8
3. Inhoudelijk	9
3.1 Draagvlak	9
3.2 Toezicht	9
3.3 Evaluatie	10
4. Conclusie	11
Bibliografie	12
Bijlage	13
Item A: Deelvragen	13
Item B: Overzicht programma's en producten	14
Item C: Interview gemeente Tilburg	19
Item D: Reacties van wijkplatforms	21
Wijkplatform Barneveld-Centrum – Jan Bouw	21
Wijkplatform Barneveld Zuid III / Veller – Cobi Hoogenhout	21
Wijkplatform Vliegersveld – Gerben Meinema	21
Wijkplatform Norschoten – Kitty van Middendorp	21
De heer Gisbergen	21
Item E: Waardendriehoek	22
Item F: Amendement	23

Voorwoord

Voor u ligt het rapport met het onderzoek naar de mogelijkheden voor Right to Challenge in de gemeente Barneveld. Wij, studenten van de Christelijke Hogeschool Ede, hebben deze opdracht met interesse uitgevoerd. Dit omdat het aansluit op ons profiel: Innovatieve Bedrijfskunde.

Wij willen van de gelegenheid gebruik maken om onze dank uit te spreken. Allereerst willen we Maarten Schipper, Cody Vogel en Gertjan Kraan bedanken voor de mogelijkheid voor het uitvoeren van deze opdracht en het verstrekken van informatie gedurende het onderzoek.

Onze dank gaat ook uit naar alle belanghebbenden. Wij zijn hen dankbaar voor de tijd, gastvrijheid en openheid tijdens de interviews. Door hun input hebben wij dit verslag tot een goed einde kunnen brengen.

En als laatste willen we ook nog onze begeleider Eelco van den Dool bedanken. Hij heeft ons vanuit school begeleid en voorzien van feedback.

Barneveld, juni 2017

Lars Mouw en Dian van der Weerd

Inleiding

De gemeente Barneveld ziet de samenleving veranderen en de rol van de overheid verschuiven¹. Het begrip (burger)participatie is inmiddels verankerd geraakt in vrijwel elk akkoord. 'Right to Challenge' houdt in dat een groep burgers, die menen een publieke dienst zelf beter te kunnen organiseren, het recht hebben om de gemeente 'uit te dagen'. Wanneer er aan de vastgestelde voorwaarden wordt voldaan en het levert meerwaarde op, dan wordt de 'challenge' aanvaardt en kan de gemeente de dienst overdragen.

Right to Challenge is naast 'Right to Bid' en 'Right to Build' een recht dat onderdeel is van de Localism Act uit Engeland. (Hoek, 2013)

Op dit moment zet het Samenwerkingsverband Achterstandswijken zich in voor het gebruik van de Localism Act in Nederland. Zij lijken dit doel steeds meer te gaan bereiken omdat inmiddels het initiatief in verschillende gemeenten is overgenomen onder de noemer Right to Challenge.

Dit onderzoek is gedaan door middel van deskresearch. Daarnaast zijn verschillende gemeenten benaderd voor een interview. Wij hebben in ons onderzoek de visie van gemeente Tilburg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten opgenomen. Daarbij hebben we de volgende deelvragen opgesteld en uitgewerkt:

1. Wat kunnen we verstaan onder een publieke taak?
2. Wat zijn de verschillen tussen burgerparticipaties en Right to Challenge?
3. Welke taken voert de gemeente Barneveld uit?
4. Welke domeinen komen voor Right to Challenge in aanmerking?
 - Wat zijn de criteria?
 - Welke moeilijkheden en mogelijkheden zijn er in relatie tot de geldende wet- en regelgeving?
5. Aan welke voorwaarden moet een groep voldoen om de overheid te mogen uitdagen?
6. Hoe gaan we om met challenges als het draagvlak bij belanghebbenden niet volledig is?
7. Hoe wordt er toezicht gehouden op een challenge?
 - Hoe wordt er gezorgd voor continuïteit?
 - Hoe wordt er gezorgd voor eerlijke concurrentie?
 - Hoe wordt het beschikbare budget bewaakt?
8. Hoe wordt een challenge geëvalueerd?

De gemeente Barneveld vraagt zich af welke diensten hiervoor in aanmerking zouden komen. Hoe zou 'Right to Challenge' in Barneveld vorm gegeven kunnen worden?

In het eindrapport wordt er antwoord gegeven op de opgestelde deelvragen². Allereerst wordt de achtergrondinformatie in de deskresearch weergegeven. Vervolgens zal er naar de verschillende criteria van een challenge worden gekeken. Verder zal er ook naar de inhoudelijke aspecten worden gekeken omtrent Right to Challenge. Het rapport wordt afgesloten met de conclusie: het antwoord op de hoofdvraag.

¹ Raadsvoorstel nr: 17-19.

² Zie bijlage item A.

1. Deskresearch

In dit hoofdstuk worden de eerste drie deelvragen behandeld. De definitie van een publieke taak wordt beschreven, vervolgens het verschil tussen Right to Challenge en burgerparticipatie en tot slot worden alle taken van de gemeente Barneveld in kaart gebracht.

1.1 Publieke taak

Een publieke taak is een taak die in het algemeen belang van overheidswegen wordt uitgevoerd. Hierbij kan men denken aan het verstrekken van paspoorten en uitkeringen, het toekennen van huurtoeslag, het onderhouden van het openbaar groen of het innen van belasting. Meestal worden deze taken uitgevoerd door overheidsorganisaties. Echter kunnen sommige taken ook door andere organisaties worden uitgevoerd. Een voorbeeld hiervan zijn zorgverzekeraars. Het gaat dan om taken die horen bij de uitvoering van de zorgverzekeringswet.

Dit heeft te maken met het aanbestedingsrecht. Dit houdt het in de markt zetten van een overheidsopdracht in. Ondernemers kunnen hierop inschrijven, door een offerte in te dienen. Boven een bepaalde drempelwaarde zijn overheidsinstellingen verplicht een opdracht aan te besteden. (Peters, 2017) Right to Challenge geeft de burgers het recht om uit te dagen. De initiatiefnemers kunnen een voorstel doen voor overname van bepaalde publieke taken van de overheid. Dit kan van groenonderhoud tot arbeidsbemiddelingen.

1.2 Right to Challenge vs. Burgerparticipatie

In deze paragraaf wordt het verschil toegelicht tussen burgerparticipatie en het initiatief Right to Challenge. Wat houden Right to Challenge en burgerparticipatie in en wat is het verschil tussen beide? Op deze vragen wordt hieronder antwoord gegeven.

Burgers verlangen steeds meer maatwerk van de overheid. Men wil geen standaard oplossingen voor maatschappelijke problemen. Het meedenken over oplossingen van burgers wordt steeds gebruikelijker. Dit is ook wat de burger steeds meer wil: participeren. Dit is bekend onder het fenomeen 'burgerparticipatie'. Een voorbeeld van burgerparticipatie is 'Kracht in NL'. Dit is een platform met nieuws en informatie over ideeën en plannen in de samenleving. Hier zijn ook initiatieven te vinden van burgers die hun steentje bij willen dragen aan oplossingen van maatschappelijke problemen. Hierdoor krijgen burgers een podium om hun idee bekend te maken. Van dit soort platforms zijn meer voorbeelden. De burgerparticipatie vraagt om een andere rol van de overheid. Het ondersteunen van de plannen en ideeën van de burgers, wordt overheidsparticipatie genoemd. Hierbij krijgen burgers een budget beschikbaar om hun eigen plannen uit te voeren, in hun buurt. (Maex, 2017)

Een andere vorm van participeren van de burger is Right to Challenge. Hierbij heeft de burger het recht om de overheid uit te dagen. Dit komt voort uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Deze wet heeft als doel om burgers in staat te stellen deel te nemen aan de samenleving. (Zorgwijzer, 2017) Right to Challenge zorgt ervoor dat de burger, als eindgebruiker, zich verantwoordelijk voelt voor zijn of haar omgeving. Op deze manier wordt men gestimuleerd na te denken over vernieuwingen en veranderingen in de huidige situatie. (Vilans, 2016)

Bij Right to Challenge gaat het er meer om dat burgers een beroep doen op het overnemen van de taken van de overheid, opdat zij denken dit beter te kunnen doen. Dit is het verschil met burgerparticipatie. Bij burgerparticipatie denkt de burger mee over oplossingen van maatschappelijke problemen. Bij Right to Challenge gaat het om het daadwerkelijk overnemen en uitvoeren van een taak van de overheid. De burger krijgt een budget van de gemeente. Vervolgens kan hij of zij hiermee bewijzen dat het zelf reguleren van de taak meer toegevoegde waarde heeft dan wanneer de overheid de taak zou uitvoeren.

1.3 Taken gemeente Barneveld

In deze paragraaf worden de verschillende taken van de gemeente Barneveld behandeld. Dit is van belang om inzichtelijk te krijgen welke taken de gemeente uitvoert. Daarna kan er gekeken worden welk van deze taken eventueel kansrijk zijn voor Right to Challenge.

De beleidsproducten van de gemeente Barneveld worden onderverdeeld in verschillende producten³. Hieronder worden de verschillende beleidsproducten weergegeven:

- Lokaal onderwijs beleid	- Volksgezondheid en preventie
- Re-integratie	- Inkomensvoorziening
- Maatschappelijke zorg	- Voorzieningen inwoners met beperking
- Sportstimulering	- Promotie economie
- Sociaal-cultureel werk	- Economisch structuurbeleid
- Verkeer	- Parkeren
- Volkshuisvesting	- Veiligheid
- Groen	- Begraven
- Afvalinzameling en -verwerking	- Riolering en water
- Milieu en ruimtelijke ordering	- Wegen
- Reiniging en vuilbeheersing	- Publiekszaken
- Huisvesting onderwijs	- Bibliotheek
- Kunst en cultuur	- Sportaccommodaties
- Overige accommodaties	- Speelvoorzieningen

³ Zie bijlage item B.

2. Criteria

In dit hoofdstuk worden de verschillende criteria beschreven. Hiermee wordt er antwoord gegeven op deelvragen vier en vijf. De kansrijke domeinen worden genoemd en daarnaast zullen ook de voorwaarden, waaraan een burger of groep burgers moet voldoen, worden beschreven.

2.1 Kansrijke domeinen

Welke domeinen komen voor Right to Challenge in aanmerking?

In deze paragraaf wordt er gekeken naar welke domeinen en beleidsproducten kansrijk zijn voor Right to Challenge in Barneveld.

Als er wordt gekeken naar andere gemeenten (Eindhoven, Tilburg en Utrecht) worden alle domeinen, behalve taken die exclusief zijn voorbehouden aan de overheid zoals paspoorten verstrekken, opengesteld voor Right to Challenge. Als gemeente wil je open staan voor elk initiatief om de kennis en kunde van burgers optimaal te gebruiken. Hierbij worden de burgers niet beperkt in hun mogelijkheden om de gemeente uit te dagen. De burger moet zo ruim mogelijk kunnen denken, maar wel binnen de gestelde eisen. Hierbij is de communicatie van beleidszaken rondom Right to Challenge van belang. Burgers moeten goed op de hoogte zijn van wat de gemeente van hen verwacht wanneer ze een taak beter denken te kunnen uitvoeren. De domeinen waarop de gemeente zich voornamelijk kan richten zijn het fysieke en het sociale domein.

Binnen deze domeinen zijn voorbeelden van een aantal kansrijke beleidsproducten. De volgende beleidsproducten komen het meest voor in andere gemeenten: Sportaccommodaties, speelvoorzieningen, groen, kunst en cultuur, sportstimulering, bibliotheek, reiniging en vuilbeheersing.

Voorbeelden van taken die overgenomen kunnen worden, in de vorm van een challenge, zijn: het onderhouden van parken, speeltuinen, ontmoetingsplaatsen en begraafplaatsen of het organiseren van lokaal vervoer en ondersteuning aan huis.

Wet- en regelgeving

De wet- en regelgeving rondom Right to Challenge is gebaseerd op artikel 2.6.7. van de WMO uit 2015. "Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald welke eisen gelden voor het door ingezetenen en maatschappelijke initiatieven laten uitvoeren van taken van het college en op welke wijze en aan de hand van welke criteria de effecten worden geëvalueerd." (GemeenteZwolle, 2015) Deze wet biedt mogelijkheden voor de gemeente om eisen en kaders op te stellen waarbinnen de burgers dienen te handelen. Hierdoor is de gemeente nog steeds de controleur van de desbetreffende challenges en kunnen zij hierin voldoende toezicht houden. Daarnaast hoeft de gemeente niet in te stemmen met ieder ingediend voorstel. De gemeente kan er ook voor kiezen initiatiefnemers van Right to Challenge te stimuleren en te faciliteren. Dit kan de gemeente doen door een opdracht of subsidierelatie aan te gaan met bewoners, die zich hebben verenigd in een onderneming of een andere rechtsvorm.

De regels en protocollen zorgen voor moeilijkheden tussen de relatie van burgers met de gemeente. In het boek 'Hoe waardeer je een maatschappelijk initiatief?' worden voorbeelden genoemd waarbij burgers tegen dit probleem aanlopen. De overheid heeft zich de afgelopen jaren redelijk teruggetrokken uit het publieke domein en de burger probeert dit steeds meer over te nemen. Door een aarzelende houding van gemeenten, duren dergelijke processen van Right to Challenge vaak langer dan gepland. Hierdoor verliezen beide partijen, zowel burgers als overheid, hun enthousiasme voor de challenge. (Kruiter, 2015)

2.2 Voorwaarden initiatiefnemers

Aan welke voorwaarden moet een groep voldoen om de gemeente te kunnen uitdagen?

Het recht is bedoeld ten bate van de burgers van de gemeente Barneveld. Hierbij worden ZZP'ers en dergelijke uitgesloten tenzij zij een rol als burger innemen bij de challenge. Een voorbeeld hiervan is een hovenier die met zijn wijk het groenonderhoud uitvoert. De hovenier werkt samen met de andere bewoners van de wijk. Hierbij worden zijn kwaliteiten gebruikt, maar is hij wel als burger betrokken. De hovenier kan dus niet met zijn eigen onderneming de overheid uitdagen om een taak over te nemen.

Met het oog op continuïteit is het essentieel dat een groep uit meerdere burgers bestaat. Dit kunnen verenigingen, coöperaties of wijkplatforms zijn. Enkele wijkplatforms uit Barneveld hebben hun mening gegeven over Right to Challenge, deze zijn terug te vinden in bijlage item D. Het is belangrijk om te zorgen dat, wanneer er akkoord is gegaan met het voorstel en de groep initiatiefnemers, er snel besluiten genomen kunnen worden. Wanneer dit niet gebeurt en het proces verloopt traag, verliezen burgers hun enthousiasme en zijn ze geneigd zich terug te trekken.⁴

⁴ Zie Item C: Interview Monique Knapen

3. Inhoudelijk

In dit hoofdstuk wordt er gekeken naar de invulling van Right to Challenge. De laatste deelvragen worden hiermee beantwoord. Er wordt gekeken naar het draagvlak, hoe er gezorgd kan worden voor continuïteit, eerlijke concurrentie en wanneer een challenge als geslaagd kan worden ervaren.

3.1 Draagvlak

Hoe wordt er omgegaan met challenges waarbij het draagvlak bij de belanghebbenden niet volledig is?

Het creëren van draagvlak is cruciaal voor de continuïteit van een challenge. Wanneer een individu of een beperkt aantal mensen betrokken is/zijn bij het project, is de kans groot dat er geen continuïteit is. De vraag is wat er gedaan kan worden om het draagvlak te garanderen. De gemeente kan er voor kiezen om samen met de initiatiefnemers een percentage van de bewoners in een wijk vast te stellen, dat betrokkenheid bij het project moet aantonen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van handtekeningen. Het wijkplatform, van de desbetreffende buurt, kan hier een rol in spelen. Op deze manier laten de burgers zien dat zij gezamenlijk achter het project staan. Hierdoor wordt de kans, dat het initiatief van de bewoners voortgezet kan worden, groter.

Wat kan er gedaan worden als niet aan dit percentage voldaan kan worden? Het burenccontact is cruciaal voor het creëren van draagvlak. De burgers kunnen het contact en dus het draagvlak zelf bevorderen. Denk hierbij aan online platforms, ontmoetingsplekken in de wijk, buurtbijeenkomsten of wijkfestivals. Hierbij kunnen burgers samenkomen en ideeën uitwisselen, fysiek of digitaal. Ook campagnes kunnen gebruikt worden om het draagvlak en het burenccontact te verbeteren. Door dit contact tussen burgers op gang te brengen, ontstaat er een voedingsbodem en draagvlak voor dergelijke initiatieven. (Oudejans, 2016)

Ook de gemeente kan in het creëren van draagvlak ondersteunen. Dit kan in de vorm van een adviesgesprek. Ergens bij horen is niet meer vanzelfsprekend in de huidige samenleving en juist daarom is deze verbinding zo belangrijk. Om meer draagvlak te realiseren dient men er voor te zorgen dat de bewoners zich betrokken en serieus genomen voelen. De gemeente creëert dus zelf geen draagvlak, maar ondersteunt hierbij. (Snoeker, 2014)

3.2 Toezicht

Hoe wordt er toezicht gehouden op de challenges?

Bij het houden van toezicht moet er worden gekeken naar wie hier verantwoordelijk voor is. Verder moet er gekeken worden naar de aansprakelijkheid en de continuïteit van een voorstel. Daarnaast moet er gewaakt worden voor oneerlijke concurrentie. Tot slot dient er ook gekeken te worden naar budgetbewaking.

Door een vaste contactpersoon bij de gemeente aan te stellen ontstaat er, voor zowel de gemeente als voor de inwoners, meer duidelijkheid. Burgers met een initiatief kunnen op deze manier eventuele vragen stellen bij één persoon. Op deze manier worden zij niet van het kastje naar de muur gestuurd. De contactpersoon is van alles op de hoogte, houdt toezicht en helpt waar nodig. Dit creëert vertrouwen en betrokkenheid bij de burger.

Als het aankomt op aansprakelijkheid, is het lastig om één beleid te maken. Ieder initiatief is anders en moet aan verschillende eisen voldoen. Daarom zou de contactpersoon vanuit de gemeente samen met de initiatiefnemers afspraken moeten maken over de aansprakelijkheid. Dit dient, bij voorkeur, schriftelijk te worden vastgelegd zodat beide partijen weten waar ze aan toe zijn.

De continuïteit van een challenge kan op verschillende manieren worden gewaarborgd. Allereerst kan er nagedacht worden over het stellen van minimale eisen voor een voorstel. Denk hierbij aan voldoende draagvlak bij burgers. Daarnaast stijgt de kans op continuïteit wanneer één (of meerdere burgers) een professional is. Dit houdt in dat de initiatiefnemers voldoende kennis en verstand van zaken hebben om de taak van de gemeente over te kunnen nemen. Ook kan er gekozen worden voor een experimentele fase. Dit is een proefperiode waarin de challenge wordt uitgevoerd. In deze periode zal gekeken worden naar hoe de burgers te werk gaan en of het meer waarde oplevert dan wanneer de gemeente de taak zou uitvoeren. Ook wordt het draagvlak in de gaten gehouden. Blijven alle inwoners nog steeds betrokken?

Commerciële partijen zijn verbonden aan strikte regels, terwijl voor vrijwilligers het aantal regels minder is. Dit kan zorgen voor oneerlijke concurrentie. Daniël Kruithof, medewerker bij de Vereniging van Nederlandse Gemeente (VNG), geeft aan dat het belangrijk is dat het informatieniveau van alle partijen gelijk is. Dit om oneerlijke concurrentie te voorkomen. Commerciële partijen hebben vaak meer kennis van de markt en de wet- en regelgeving omtrent het initiatief. Hiermee hebben zij, ten opzichte van de burger, een voorsprong. Transparantie over documenten en informatie naar beide partijen is hierbij essentieel. Hiermee wordt bedoeld dat initiatiefnemers vooraf weten voor hoeveel geld een overheidstaak op de begroting staat, wat de bijbehorende resultaatafspraken zijn en tot welke datum de gemeente nog vast zit aan een lopend contract. Daarnaast is het ook belangrijk dat men transparant is over de beoordelingscriteria waar een challenge aan moet voldoen. Op deze manier kan er onnodig werk en teleurstelling voorkomen worden. Wanneer de informatievoorziening voor zowel commerciële partijen als burgers duidelijk is, staan ze op één lijn. Vervolgens komt het neer op de kwaliteit van een challenge. De kwaliteit moet wel gewaarborgd worden. Hiervoor kunnen er per challenge kwaliteitseisen worden opgesteld. Het gaat immers om de toename van kwaliteit van de uitgevoerde taak.

Het budget bewaken kan bijvoorbeeld gedaan worden door de contactpersoon. De financiële middelen moeten komen vanuit de bestaande budgetten. Dit zijn de budgetten waarmee de publieke taken nu worden uitgevoerd. Daarnaast kan, in overleg met de gemeente, een bestemming worden gezocht voor de eventuele onderbesteding. Echter zijn er, naast het budget, ook investeringen nodig. Denk hierbij aan kosten voor de contactpersoon, trainingen enzovoort.

3.3 Evaluatie

Hoe wordt een challenge geëvalueerd?

Het is belangrijk dat de gemeente duidelijk is naar de burgers toe, over het beoordelingstraject van een initiatief. Wie beoordeelt de challenge? Zijn dit ambtenaren, raadsleden en/of bewoners? En wanneer vindt de beoordeling plaats? Er kan geëvalueerd worden aan de hand van de waarderingsdriehoek⁵ van het Instituut voor Publieke Waarden (IPW). (Kruiter, 2015) Hierin komen drie kernwaarden naar voren, waarmee het voorstel wordt getoetst. De drie waarden zijn legitimiteit, betrokkenheid en rendement. Vooraf worden de volgende drie vragen gesteld:

1. Waarde: Waarom doen we wat we doen?
2. Doelstellingen: Wat willen we bereiken?
3. Instrumenten: Hoe gaan we dat doen?

Om te kijken of de challenge naar wensen verloopt, worden de vragen tijdens of na de proefperiode geëvalueerd. De gemeente Barneveld is vrij in het aanvullen van de eisen van een challenge. Een aanvullende eis zou kunnen zijn om de challenge voor hetzelfde budget (of minder) uit te laten voeren. De kwaliteit moet daarbij hetzelfde zijn als voorheen, of erop vooruit gaan.

⁵ Zie bijlage item E.

4. Conclusie

Waar liggen de kansen voor Right to Challenge in de gemeente Barneveld?

Als er gekeken wordt naar de criteria zijn er verschillende kansrijke domeinen. In het onderzoek is naar voren gekomen dat alle domeinen open stellen voor Right to Challenge, het meest kansrijk is. Dit om de burgers genoeg mogelijkheden te geven en hen niet te beperken in hun ideeën. Right to Challenge is alleen voor inwoners (ZZP'ers e.d. uitgesloten) van Barneveld bedoeld.

Draagvlak genereren kan door middel van het opstellen van een percentage bewoners dat betrokken dient te zijn bij een challenge. Wanneer hier niet aan voldaan kan worden, dienen burgers hierbij zelf het draagvlak te creëren en te bevorderen. De gemeente kan hen hierbij eventueel ondersteunen door middel van een adviesgesprek.

Een contactpersoon bij de gemeente kan aangesteld worden om toezicht te houden op de challenges. Onder toezicht valt de aansprakelijkheid, de continuïteit, eerlijke concurrentie en het bewaken van het budget.

Als het aankomt op aansprakelijkheid, is het lastig om één beleid voor te schrijven. Dit moet per initiatief worden bekeken. De continuïteit kan op drie verschillende manieren gewaarborgd worden. Ten eerste kan dit door middel van minimale eisen te stellen aan het draagvlak. Ten tweede stijgt de kans op continuïteit wanneer één of meerdere burgers een professional is op het betreffende gebied. Ten derde kan een experimentele fase ook zorgen voor continuïteit.

Om eerlijke concurrentie te kunnen realiseren is het belangrijk dat het niveau van informatie voor alle partijen op één lijn is. Transparantie over documenten en informatie is hierbij essentieel. Ook kan het bewaken van het budget een taak worden van de contactpersoon. Bij eventuele onderbesteding kan in overleg met de gemeente worden bepaald, hoe dit geld besteed gaat worden.

Uiteindelijk wordt de challenge geëvalueerd. Dit kan gedaan worden aan de hand van de waarderingsdriehoek van het Instituut voor Publieke Waarden. De gemeente kan per challenge, naast deze drie waarden, ook andere beoordelingscriteria toevoegen.

Doordat veel gemeenten nog aan het zoeken zijn naar de juiste vorm voor Right to Challenge, zijn er nog geen duidelijke richtlijnen voor het vormgeven hiervan. Wel denken we dat, wanneer de hier boven genoemde maatregelen in acht worden genomen, de gemeente Barneveld kansrijk kan zijn voor Right to Challenge. Het is hierbij belangrijk dat de aanmeldingsprocedure toegankelijk is voor burgers. Ook moeten de regels duidelijk zijn voor burgers. Dit dient dus ook in begrijpelijke taal gecommuniceerd te worden. Verder heeft de burger belang bij een snelle besluitvorming. Niet alles hoeft tot op de bodem uitgezocht te worden. Doordat Right to Challenge nog nergens volledig is doorgevoerd, hoeft niet alles direct goed te gaan. De benadering van de gemeente naar de burgers is hierbij het belangrijkste.

Wat betekent dit voor Barnevelders?

Met bovengenoemde uitkomsten kunnen burgers benaderd worden met de vraag wat zij willen betekenen voor het dorp en hoe zij hun omgeving graag zouden zien. Het belangrijkste is dat Barnevelders door middel van Right to Challenge invloed gaan hebben op hoe hun omgeving eruit gaat zien. Burgers krijgen meer invloed en verantwoordelijkheid en mogen mee beslissen in wat er gebeurt in de wijk. Door deze betrokkenheid wordt de sociale cohesie vergroot tussen de burgers van Barneveld. Dit leidt tot een veiligere, sfeervollere en kwalitatief betere wijk!

Met de kennis en kunde van de burger op weg naar een waardevoller Barneveld!

Bibliografie

- Challenge, R. t. (2017). Opgehaald van <https://www.righttochallenge.nl/right-to-challenge-hoe-werkt-r2c>
- GemeenteZwolle. (2015). *Verordeningen en beleidsregels*. Opgehaald van Zwolle: <https://www.zwolle.nl/bestuur/verordeningen-en-beleidsregels/verordeningen/maatschappelijke-zorg-en-welzijn/verordening-1>
- Hoek, J. (2013, mei 23). *Nieuw*. Opgehaald van Amsterdam.Groenlinks: <https://amsterdam.groenlinks.nl/nieuws/beter-goed-gejat>
- Kruiter, H. K. (2015). *Hoe waardeer je een maatschappelijk initiatief*. Deventer: Wolters Kluwer.
- Maex. (2017). Opgehaald van MAEX: <https://www.maex.nl/initiatieven/>
- Open-overheid. (2015). *Right to Challenge Community of Practice*. Opgehaald van open-overheid: http://open-overheid.nl/wp-content/uploads/2016/06/Right-to-Challenge-Community-of-Practice-Tip-Top-Tien_DEF1.pdf
- Oudejans, R. (2016). *Onderzoeksverslag RtC*. Opgehaald van punt.avans.nl: https://punt.avans.nl/wp-content/uploads/2016/10/Onderzoeksverslag_RozemarijnOudejans.pdf
- Peters, H. (2017, februari). *De ledigheid van de publieke taak*. Opgehaald van <http://repository.ubn.ru.nl/bitstream/handle/2066/167040/167040.pdf?sequence=1>
- Peterson, M. (2015). *Right to Challenge*. Opgehaald van Hattem: <https://www.hattem.nl/dsresource?objectid=d8d65082-5139-4eca-a2db-cba5dc4798a2&type=org>
- Rijksoverheid. (2016). *Onderwerpen*. Opgehaald van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/burgerschap/inhoud/burgerparticipatie>
- Snoeker, B. (2014). *Initiatieven uit een krimpende samenleving*. Opgehaald van Bouwstenen: [http://www.bouwstenen.nl/fileswijkplaats/Initiatieven%20uit%20een%20krimpende%20samenleving%20-%20Snoeker%20\(BJR\)%20-%202014.pdf](http://www.bouwstenen.nl/fileswijkplaats/Initiatieven%20uit%20een%20krimpende%20samenleving%20-%20Snoeker%20(BJR)%20-%202014.pdf)
- Tilburg Resultaten Onderzoek. (2016). Opgehaald van Right to Challenge: http://www.righttochallenge.nl/images/pdf/Tilburg-Resultaten-onderzoek-Right_to_challenge.pdf
- Vilans. (2016). *Kompas Right to Challenge*. Opgehaald van <http://www.vilans.nl/docs/vilans/publicaties/kompas-right-to-challenge-wmo.pdf>
- VNG. (2016). *Wie komen er in aanmerking voor RtC*. Opgehaald van VNG.nl: <https://vng.nl/wie-komen-er-in-aanmerking-voor-rtc>
- Zorgwijzer. (2017, april 13). *WMO*. Opgehaald van Zorgwijzer: <https://www.zorgwijzer.nl/faq/wmo>

Bijlage

Item A: Deelvragen

1. Wat kunnen we verstaan onder een publieke taak?
2. Wat zijn de verschillen tussen burgerparticipaties en Right to Challenge?
3. Welke taken voert de gemeente Barneveld uit?
4. Welke domeinen komen voor Right to Challenge in aanmerking?
 - Wat zijn de criteria?
 - Welke moeilijkheden en mogelijkheden zijn er in relatie tot de geldende wet- en regelgeving?
5. Aan welke voorwaarden moet een groep voldoen om de overheid te mogen uitdagen?
6. Hoe gaan we om met challenges als het draagvlak bij belanghebbenden niet volledig is?
7. Hoe wordt er toezicht gehouden op een challenge?
 - Hoe wordt er gezorgd voor continuïteit?
 - Hoe wordt er gezorgd voor eerlijke concurrentie?
 - Hoe wordt het beschikbare budget bewaakt?
8. Hoe wordt een challenge geëvalueerd?

Item B: Overzicht programma's en producten

Bijlage 4. Overzicht programma's en producten

Programma 1

		bedragen x € 1.000		
1. Participatie en ondersteuning		Begroting 2017		
		Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten				
1.1 Zelfredzame inwoners		- 7.580	917	- 6.663
111 Lokaal onderwijsbeleid		- 2.736	792	- 1.944
6159 Lokaal onderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 29	3	- 26
6163 Leerlingenvervoer	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 1.182	11	- 1.171
6164 Uitvoeren van de leerplicht	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 200	49	- 151
6165 Onderwijsachterstanden	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 901	632	- 270
6168 Educatie en Beroepsonderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 16	28	12
6178 Peuterspeelzaalwerk	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	- 407	69	- 338
112 Reïntegratie		- 748	20	- 728
6140 Stimulering werkgelegenheid	6.5 Arbeidsparticipatie	- 47		- 47
6143 Re-integratie	6.5 Arbeidsparticipatie	- 701	20	- 681
113 Maatschappelijke zorg		- 4.096	105	- 3.991
6147 Maatschappelijke dienstverlening	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 730	105	- 625
6149 Ondersteuning vrijwilligerswerk en mantelzorg	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 576		- 576
6146 Maatschappelijk Werk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 992		- 992
6148 Welzijnswerk inwoners met beperkingen	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 1.772		- 1.772
6227 Schuldienstverlening	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 26		- 26
1.2 Sociale en vitale samenleving		- 4.997	10	- 4.987
121 Sportstimulering		- 72		- 72
6169 Sportbeleid en stimulering	5.1 Sportbeleid en activering	- 72		- 72
122 Sociaal-cultureel werk		- 1.100	10	- 1.090
6144 Sociaal-cultureel werk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 389	10	- 379
6179 Jeugd- en jongerenwerk	5.1 Sportbeleid en activering	- 709		- 709
6183 Wijkverenigingen	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 2		- 2
123 Volksgezondheid en preventie		- 3.826		- 3.826
6150 Volksgezondheid	7.1 Volksgezondheid	- 813		- 813
6180 Jeugdgezondheidszorg	7.1 Volksgezondheid	- 1.029		- 1.029
6181 Preventief jeugdbeleid	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 1.859		- 1.859
6215 Lokaal team jeugd	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 124		- 124
1.3 Gemeentelijk vangnet		- 31.427	10.215	- 21.213
131 Inkomensvoorziening		- 11.575	9.790	- 1.786
6137 Bijstandsverlening	6.3 Inkomensregelingen	- 10.254	9.201	- 1.053
6138 Bijstandverlening aan zelfstandigen	6.3 Inkomensregelingen	- 657	584	- 73
6139 Bijzondere bijstand & minimaregelingen	6.3 Inkomensregelingen	- 665	5	- 660
132 Voorzieningen inwoners met beperking		- 19.852	425	- 19.427
6142 WRV voorzieningen	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 1.412	25	- 1.387
6145 Sociale werkvoorziening	6.4 Begeleide participatie	- 2.654		- 2.654
6217 Jeugd curatief ZIN	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 9.560		- 9.560
6212 Wmo vangnetvoorziening pgb	6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 532		- 532
6213 Wmo vangnetvoorziening natura	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 4.130		- 4.130
6214 Eigen bijdrage vangnetvoorzieningen	6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)		400	400
6216 Jeugd vangnetvoorziening PGB	6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 1.565		- 1.565
Saldo van baten en lasten		- 44.004	11.142	- 32.862
Resultaat		- 44.004	11.142	- 32.862

Programma 2

bedragen x € 1.000			
2. Bedrijvigheid en bereikbaarheid	Begroting 2017		
	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten			
2.1 Aantrekkelijk ondernemingsklimaat	- 789		- 789
211 Promotie economie	- 789		- 789
6008 Bevordering toerisme	- 119		- 119
6012 Promotie economische bedrijvigheid	- 670		- 670
2.2 Uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden	- 201	63	- 138
221 Economisch structuurbeleid	- 201	63	- 138
6092 Evenementen/volksfeesten	- 36	7	- 29
6114 Warenmarkten	- 58		- 58
6115 Exploitatie markthal	- 107		- 107
6116 Opbrengsten warenmarkt		56	56
2.3 Bereikbaarheid	- 2.114	1.250	- 864
231 Verkeer	- 1.566	31	- 1.535
6058 Verkeer beleid en maatregelen	- 1.566	31	- 1.535
232 Parkeren	- 548	1.219	671
6013 Parkeertoezicht	- 110		- 110
6015 Opbrengst parkeerboetes		156	156
6059 Parkeren Transferium	- 121		- 121
6061 Parkeren	- 318		- 318
6062 Opbrengst parkeergelden		1.063	1.063
Saldo van baten en lasten	- 3.104	1.313	- 1.791
Resultaat	- 3.104	1.313	- 1.791

Programma 3

bedragen x € 1.000			
3. Woon- en leefomgeving	Begroting 2017		
	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten			
3.1 Woningen (kwantitatief en kwalitatief)	- 196	9	- 188
311 Volkshuisvesting	- 196	9	- 188
6069 Volkshuisvesting	- 122		- 122
6141 Huisvesting statushouders	- 53		- 53
6151 Urgentiecommissie woningzoekenden Barneveld	- 21	9	- 12
3.2 Aantrekkelijke leefomgeving	- 26.674	13.456	- 13.218
321 Veiligheid	- 4.700	257	- 4.442
6010 Uitvoering bijzondere wetten	- 140	86	- 54
6044 Regionale aangelegenheden	- 3.435	140	- 3.295
6045 AED netwerk	- 6		- 6
6049 Beheer en onderhoud gebouw brandweer	- 383		- 383
6011 Veiligheid en toezicht	- 736	31	- 705
322 Groen	- 2.914	8	- 2.906
6074 Groen algemeen	- 505	3	- 502
6075 Bomen	- 411	5	- 405
6076 Beplanting	- 1.327		- 1.327
6089 Straatmeubilair	- 57		- 57
6101 Wijkbeheer	- 39		- 39
6129 Gazon	- 140		- 140
6130 Ruw gras en bermen	- 435		- 435
323 Begraven	- 706	761	55
6052 Uitvaartcentrum	- 50	62	12
6078 Opbrengsten grafrechten		699	699
6080 Kosten begraafplaatsen	- 594		- 594
6125 Tractie begraafplaatsen	- 62		- 62

323 Begraven		- 706	761	55
6052 Uitvaartcentrum	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 50	62	12
6078 Opbrengsten grafrechten	7.5 Begraafplaatsen en crematoria		699	699
6080 Kosten begraafplaatsen	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 594		- 594
6125 Tractie begraafplaatsen	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 62		- 62
324 Afvalinzameling en -verwerking		- 4.088	5.796	1.708
6102 Afval algemeen	7.3 Afval	- 772		- 772
6104 Restafval	7.3 Afval	- 1.431		- 1.431
6105 Groente-, fruit- en tuinafval	7.3 Afval	- 300		- 300
6106 Grofvuil	7.3 Afval	- 10	2	- 9
6107 Glas	7.3 Afval	- 6	15	9
6108 Textiel	7.3 Afval		15	15
6109 Regeling inzameling oud papier	7.3 Afval	- 153	200	47
6110 Wit- en bruingoed en oud ijzer	7.3 Afval		35	35
6111 Klein chemisch afval	7.3 Afval	- 23	18	- 5
6112 Milieustraat	7.3 Afval	- 467		- 467
6117 Opbrengst afvalstoffenheffing	7.3 Afval	- 130	5.225	5.095
6118 Inzameling kunststof verpakkingsmateriaal	7.3 Afval	- 155	286	131
6121 Garage en wagenpark	7.3 Afval	- 211		- 211
6122 Tractie afvalverwerking	7.3 Afval	- 432		- 432
325 Riolering & water		- 2.861	4.143	1.282
6060 Beleid Riolering en Water	7.2 Riolering	- 291		- 291
6077 Sloten, vijvers en watergangen	7.2 Riolering	- 194		- 194
6093 Riioolonderhoud	7.2 Riolering	- 1.715		- 1.715
6094 Riioolaansluitingen	7.2 Riolering	- 35	24	- 11
6095 Drukriolering	7.2 Riolering	- 513		- 513
6096 Riolering algemeen	7.2 Riolering	- 18	1	- 17
6100 Opbrengst rioolheffing	7.2 Riolering		4.118	4.118
6124 Tractie riool	7.2 Riolering	- 96		- 96
326 Milieu & ruimtelijke ordening		- 5.611	2.434	- 3.176
6057 Landmeten	8.1 Ruimtelijke ordening	- 101	3	- 99
6065 Vergunningen Wabo	8.3 Wonen en bouwen	- 3.281	50	- 3.231
6067 Leges vergunningen wabo	8.3 Wonen en bouwen		1.697	1.697
6068 Algemeen milieubeleid	7.4 Milieubeheer	- 442		- 442
6070 Bezwaar en beroep omgevingsrecht	8.3 Wonen en bouwen	- 177		- 177
6071 Juridische handhaving omgevingsrecht	8.1 Ruimtelijke ordening	- 20		- 20
6072 Bestemmingsplannen	8.1 Ruimtelijke ordening	- 1.559	685	- 874
6113 Bestrijding ongedierte	7.4 Milieubeheer	- 30		- 30
327 Wegen		- 5.081	57	- 5.025
6081 Openbare verlichting	2.1 Verkeer en vervoer	- 536	46	- 490
6082 Asfaltverharding	2.1 Verkeer en vervoer	- 3.225	1	- 3.224
6083 Betonverharding	2.1 Verkeer en vervoer	- 29		- 29
6084 Onverhard	2.1 Verkeer en vervoer	- 17		- 17
6086 Bruggen, duikers en overkluizingen	2.1 Verkeer en vervoer	- 141		- 141
6088 Verkeersmeubilair	2.1 Verkeer en vervoer	- 246	5	- 240
6090 Verkeersregelinstallaties	2.1 Verkeer en vervoer	- 34		- 34
6098 Gladheidsbestrijding	2.1 Verkeer en vervoer	- 172	5	- 167
6128 Tractie wegen	2.1 Verkeer en vervoer	- 225		- 225
6134 Belijning en figuratie	2.1 Verkeer en vervoer	- 71		- 71
6135 Bermverharding	2.1 Verkeer en vervoer	- 58		- 58
6136 Elementverharding	2.1 Verkeer en vervoer	- 328		- 328
328 Reiniging en vuilbeheersing		- 714		- 714
6097 Straatreiniging	2.1 Verkeer en vervoer	- 390		- 390
6099 Onkruidbeheersing	2.1 Verkeer en vervoer	- 180		- 180
6123 Tractie straatreiniging	2.1 Verkeer en vervoer	- 144		- 144
3.3 Adequate voorzieningen		- 14.695	3.768	- 10.928
331 Publiekszaken		- 1.055	1.054	- 1
6193 Gegevensbeheer bevolking	0.2 Burgerzaken	- 179		- 179
6194 Naturalisatie	0.2 Burgerzaken	- 26	28	2
6195 Verkiezingen	0.2 Burgerzaken	- 116		- 116
6196 Burgerlijke stand	0.2 Burgerzaken	- 110	153	44
6197 Dienstverlening	0.2 Burgerzaken	- 625		- 625
6198 Leges Dienstverlening	0.2 Burgerzaken		873	873
332 Huisvesting onderwijs		- 4.063	289	- 3.774
6158 Huisvesting openbaar basisonderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	- 51		- 51
6160 Huisvesting bijzonder basisonderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	- 1.635	149	- 1.486
6161 Huisvesting bijzonder speciaal onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	- 509	22	- 488
6162 Huisvesting bijzonder voortgezet onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	- 1.596		- 1.596
6166 Gymlokalen, sportzalen en sporthallen	4.2 Onderwijshuisvesting	- 97		- 97
6185 Exploitatie scholencomplex valkhof	4.2 Onderwijshuisvesting	- 71	61	- 11
6186 Exploitatie scholencomplex Lijsterhof	4.2 Onderwijshuisvesting	- 67	10	- 57
6187 Exploitatie scholencomplex Norschoten	4.2 Onderwijshuisvesting	- 23	33	10
6190 Noodlokalencomplex De Burgt	4.2 Onderwijshuisvesting	- 13	15	2

333 Bibliotheek		- 940	40	- 900
6154 Bibliotheek	5.6 Media	- 940	40	- 900
334 Kunst en cultuur		- 2.163	197	- 1.967
6040 Gemeentearchief	5.4 Musea	- 217	0	- 216
6064 Cultureel erfgoed	5.5 Cultureel erfgoed	- 187		- 187
6155 Cultuur	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en	- 643		- 643
6156 Museum Nairac	5.4 Musea	- 390	100	- 290
6157 Muziekschool	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en	- 688	96	- 592
6204 Kerktoren	5.5 Cultureel erfgoed	- 38		- 38
335 Sportaccommodaties		- 5.569	2.119	- 3.450
6127 Tractie openbaar groen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreat	- 146		- 146
6133 Tractie sportcomplexen	5.2 Sportaccommodaties	- 76		- 76
6171 Sportcomplexen	5.2 Sportaccommodaties	- 1.091	109	- 982
6172 Natuurgras sportvelden	5.2 Sportaccommodaties	- 173		- 173
6174 Buitenzwembaden	5.2 Sportaccommodaties	- 5		- 5
6175 Zwembad Veluwehal	5.2 Sportaccommodaties	- 4		- 4
6131 Kunstgras sportvelden	5.2 Sportaccommodaties	- 5		- 5
6222 Exploitatie zwembaden en binnensportaccommodaties	5.2 Sportaccommodaties	- 4.069	2.011	- 2.059
336 Overige accommodaties		- 452	69	- 383
6176 Wijkgebouwen	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 77	19	- 58
6182 Gebouwen voor sociaal cultureel werk	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 40	15	- 26
6205 Dorpshuis 't Trefpunt	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 142	25	- 116
6167 Jongerencentrum Villa'29	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 194	10	- 183
337 Speelvoorzieningen		- 454		- 454
6079 Speelvoorzieningen	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreat	- 454		- 454
Saldo van baten en lasten		- 41.566	17.232	- 24.334
Resultaat		- 41.566	17.232	- 24.334

Programma 4

		bedragen x € 1.000		
4. Bestuur en interne dienstverlening		Begroting 2017		
		Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten				
4.1 Bestuur		- 1.975	218	- 1.757
411 Raad		- 933	218	- 715
6002 Raad	0.1 Bestuur	- 766		- 766
6005 Rekenkamercommissie	0.1 Bestuur	- 167	218	51
412 B&W		- 804		- 804
6003 B&W	0.1 Bestuur	- 780		- 780
6006 Millenniumdoelen	0.1 Bestuur	- 24		- 24
413 Bestuurlijke samenwerking		- 239		- 239
6007 Bestuurlijke samenwerking	0.1 Bestuur	- 239		- 239
4.2 Interne dienstverlening		- 15.631	1.414	- 14.218
421 Beheer overige eigen gebouwen en gronden		- 472	617	144
6054 Overige eigendommen (btw belast)	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 381	488	107
6203 Overige eigendommen (100% BCF)	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 30		- 30
6051 Snippergroen en volkstuinen	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 61	129	68
422 Ondersteuning organisatie		- 15.159	797	- 14.362
6001 Directie	0.4 Overhead	- 440		- 440
6009 Communicatie	0.4 Overhead	- 378	2	- 376
6033 Financiële economische dienstverlening	0.4 Overhead	- 1.276		- 1.276
6036 Gezondheidsmanagement	0.4 Overhead	- 120		- 120
6037 Personeel- en organisatorische ondersteuning	0.4 Overhead	- 1.186	3	- 1.183
6038 I&A beheer	0.4 Overhead	- 3.784	53	- 3.731
6041 Catering	0.4 Overhead	- 396	83	- 313
6042 Kosten gemeentehuis	0.4 Overhead	- 927	100	- 827
6043 Overige facilitaire dienstverlening	0.4 Overhead	- 1.825	18	- 1.807
6063 Afdeling V&I	0.4 Overhead	- 987		- 987
6119 Afdeling BOR	0.4 Overhead	- 438	21	- 417
6120 Gemeentewerf	0.4 Overhead	- 252	1	- 251
6126 Tractie BOR	0.4 Overhead	- 15		- 15
6132 Tractie algemeen	0.4 Overhead	- 35		- 35

6206 Hulpverleningscentrum	1.2 Openbare orde en veiligheid	- 248	341	93
6211 WW uitkeringen en bovenformatieven	0.8 Overige baten en lasten	- 391		- 391
6223 Bedrijfsvoering algemeen	0.4 Overhead	- 82		- 82
6016 Bestuur en Dienstverlening	0.4 Overhead	- 911	101	- 810
6073 Afdeling RO	0.4 Overhead	- 323		- 323
6153 Afdeling Sociaal Domein	0.4 Overhead	- 1.026	75	- 951
6199 Team Publiekszaken	0.4 Overhead	- 117		- 117
4.3 Algemene dekkingsmiddelen		- 4.596	81.566	76.970
431 Treasury		- 3.264	1.651	- 1.613
6018 Beleggingen	0.5 Treasury	- 5	620	615
6032 Financiering	0.5 Treasury	- 3.259	1.031	- 2.228
432 Belastingen		- 1.142	16.557	15.415
6019 Kosten belastingen	0.64 Belastingen overig	- 735	75	- 660
6026 Opbrengst hondenbelasting	0.64 Belastingen overig		174	174
6027 Opbrengst toeristenbelasting	3.4 Economische promotie		451	451
6028 Opbrengst forensenbelasting	3.4 Economische promotie		916	916
6029 Opbrengst reclamebelasting	0.64 Belastingen overig		120	120
6221 Precariobelasting	0.64 Belastingen overig		4.033	4.033
6224 Gemeentelijke samenwerking BGT-BSLW	0.4 Overhead	- 407	187	- 221
6225 Opbrengst OZB woningen	0.61 OZB woningen		6.235	6.235
6226 Opbrengst OZB niet woningen	0.62 OZB niet-woningen		4.367	4.367
433 Algemene uitkering			63.265	63.265
6020 Algemene uitkeringen	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeente		63.265	63.265
434 Overige baten en lasten		- 1.123		- 1.123
6022 Stelposten	0.8 Overige baten en lasten	- 1.367		- 1.367
6207 Taakstelling bezuinigingen lopend boekjaar	0.8 Overige baten en lasten	244		244
436 Werken voor derden		933	94	1.026
6014 Huisuitzettingen	8.3 Wonen en bouwen	- 5	5	- 0
6091 Aanleg kabels en leidingen	2.1 Verkeer en vervoer	- 90	89	- 2
6210 Kosten ten behoeve van investeringen	0.4 Overhead	369		369
6056 Salariskosten grondexploitaties	0.4 Overhead	660		660
Saldo van baten en lasten		- 22.202	83.198	60.996
Mutatie reserves		- 2.902	1.374	- 1.528
Resultaat		- 25.104	84.572	59.468

Item C: Interview gemeente Tilburg

Interview gemeente Tilburg – Monique Knapen.

Monique heeft inmiddels niet meer de werkzaamheden rondom Right to Challenge, maar wilde graag een aantal vragen van ons beantwoorden.

De gemeente Tilburg werkt samen met de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Breda, Deventer, Eindhoven. Al de gemeenten zijn zoekende. Niemand weet eigenlijk nog hoe men invulling moet geven aan dit nieuwe concept. Een afstudeerstudent deed zijn onderzoek over RtC bij de gemeente. Hij keek vooral naar Engeland, hoe zij het hebben ontwikkeld. Hoe loopt het in Engeland? Wat zijn goede en slechte voorbeelden?

De gemeente Tilburg vindt: Het gaat vooral om de mindset van je ambtenaren. Anders durven denken. Ook hebben ze de naam Right to Challenge veranderd in: Dat kan ik beter!

1. Allereerst, waarom zijn jullie gaan werken met Right to Challenge? Kwam dit vanuit de burgers of vanuit de gemeente?

Vanuit de gemeenteraad eind 2014 kwam de motie in de raad. Vanaf 1 januari 2016 begon het. Opdracht van de gemeente Barneveld die wij nu hebben, hebben zij destijds gedaan.

Hierbij gaat het om het kip en het ei verhaal: wat ga je als eerste doen? Kies je ervoor om de hele gemeentelijke organisatie (800 man) klaar te stomen voor een nieuw initiatief? Dat red je niet zegt Knapen, want je weet niet welke challenge binnen komt. Dus dit is niet te doen, je zult het per initiatief moeten bekijken. Ze hebben gekozen om te zeggen tegen de stad: daag ons maar uit!

De vraag vanuit de gemeente was: Moeten we dan een aantal domeinen open gooien voor Right to Challenge? De domeinen WMO en onderhoud openbaar groen liggen voor de hand. Uiteindelijk hebben ze hier niet voor gekozen, maar Right to Challenge voor elk domein open gesteld. Omdat je voor elk initiatief open wilt staan. Daarna hebben ze een campagne uitgevoerd.

Stroomden er toen veel initiatieven binnen? Sinds 1 januari 2016 hebben ze 3 challenges gehad. Tijdens de eerste challenge hebben ze burgers te lang laten wachten. Er is verkeerde informatie gedeeld en ook is de burger niet meegenomen met de beslissingen. De gemeente heeft het tot in de puntjes willen uitzoeken, waardoor de burger te lang moest wachten. Hierdoor hebben burgers zich uiteindelijk teruggetrokken. Het ging hierbij om het schoonhouden van de straat. Dit is een heel klein onderdeel maar blijkt in de praktijk toch lastig voor de gemeente. Omdat je één partij hebt die alle straten schoon maakt, moet je dus apart voor die straat een contract op gaan stellen en die burgers voor die straat dat geld overmaken. Dan krijg je uiteindelijk voor elke straat een contract en kost het meer dan het oplevert. Het is dus beter als burgers uitdagen op grotere schaal.

Bij de tweede challenge kwam veel te veel kijken en is het daardoor mislukt. Ook hier hebben burgers zich uiteindelijk teruggetrokken.

Bij de derde challenge was er een groep van burgers en ondernemers. Dit waren bewoners van woonboten. Zij wilden het havenmeesterschap van de gemeente Tilburg overnemen. Taken die hierbij horen zijn: Onderhoud van het water, brugfuncties, PR van de haven etc. Er is besloten om dat 2 jaar over te laten nemen door de burgers. Dit is echt een pilot. Allebei de partijen zijn vrij om er elk moment mee te stoppen.

2. Waren er hierbij problemen omtrent wet- en regelgeving?

In het begin heel over gesproken met juristen: Wat zijn überhaupt de mogelijkheden? Mag dit?

Volgens de aanbestedingsregels zou het niet mogen, maar uiteindelijk bleken er toch mogelijkheden te zijn. Knapen vindt het belangrijk dat iedere gemeente zich afvraagt: Denkt de ambtenaar mee, of

werkt hij alleen maar tegen? Je moet wel willen veranderen. Het gaat om maatwerk, dus je moet de wet wel bekijken per initiatief.

3. Hoe wordt er omgegaan met challenges waarbij het draagvlak bij belanghebbende niet volledig was?

Elk initiatief wordt getoetst: *driehoeken van publieke waarden (IPM)*. Hier toetsen ze mee of het initiatief draagvlak heeft, maar ook toetsen ze het rendement. Dit is dus goed te gebruiken bij een challenge. Scoort de challenge laag op betrokkenheid? Dan is de kans klein dat de challenge het gaat halen. Rendement is daarin net zo belangrijk!

4. Hoe wordt er toezicht gehouden op een challenge? Wie is aansprakelijk wanneer de challenge niet volgens plan verloopt en de taak niet goed uitgevoerd wordt?

Ook weer maatwerk, wordt per initiatief bekeken. Licht er aan wat voor initiatief het is, bijvoorbeeld: onderhouden van een speeltuin. Er wordt een contract afgesloten met de bewoners. Mochten bewoners verhuizen, moeten de burgers zelf nieuwe beheerders zoeken. Als dit niet lukt, moeten zij contact opnemen met gemeente.

Is het een grotere challenge, bijvoorbeeld wanneer er een stichting aan verbonden is. Dan is de stichting verantwoordelijk. Dan is de initiatiefnemer een professional. Dit is een ander geval wanneer er alleen burgers bij betrokken zijn.

5. Hoe wordt er gezorgd voor continuïteit?

Dit gebeurt door middel van deze drie onderdelen:

1. Opstellen eisen voor samenwerkingsverband
2. Experimentele fase (proefperiode): kijken of het waarde oplevert.
3. Burger heeft voldoende kennis om taak op professionele manier uit te voeren.

Er zijn voorbeelden waarbij het initiatief op z'n gat ligt. Hier heb je mee te dealen. Daar is geen stappenplan voor. Ook hierbij heb je weer te maken met maatwerk. Als gemeente moet je het gewoon proberen, dan zien we het wel. Dit verschilt ook weer per initiatief en wat voor initiatief het is. Wordt de tuin bijvoorbeeld een tijd niet gedaan, of de straat even niet schoon gehouden, is niet erg. Wel is het erg als de brug voor een langere tijd niet open gaat.

6. Hoe wordt er gewaakt voor oneerlijke concurrentie? (neiging om bijvoorbeeld een commerciële partij boven de burgers stellen, hoe voorkom je dit?)

Tot nu toe nog niets over afgesproken. Burgers hebben net zo veel rechten als een instelling of in aanmerking te komen voor een subsidie.

7. Welke meerwaarde voegt Right to Challenge toe aan uw gemeente?

Als het rendement oplevert is het altijd leuk. Per initiatief wordt dit ook bekeken. Ze ziet meerwaarde er van, alleen ook nadelen: continuïteit is lastig.

Mocht er geld overblijven na het uitvoeren van een taak dan wordt het geld vaak besteed aan bijvoorbeeld een BBQ. Dit zorgt ook weer voor de sociale cohesie in een wijk. Hier ziet de gemeente Tilburg alleen maar meerwaarde van in.

8. Hoe wordt een challenge geëvalueerd? Wanneer is een challenge geslaagd?

Per challenge wordt dit bekeken. Er worden afspraken gemaakt met de initiatiefnemers. Samen beoordelen en kijken naar voor en nadelen. Er wordt niet van te voren bepaald hoeveel geld het moet opleveren. Ook worden er geen berekeningen gedaan waarbij bijvoorbeeld een minimale rendementseis is. *De belangrijkste vraag: Is het meerwaarde voor de stad?*

Als gemeente maak je een beweging door naar een andere overheid. Niet meer top down. Maar de burgers laten meedenken. Samen doen met de stad, dit is daar onderdeel van. Right to Challenge is een onderdeel om de cultuuromslag te realiseren. Gebruik maken van kennis en expertise van de burger.

Item D: Reacties van wijkplatforms

De vragen die wij aan de wijkplatforms hebben gesteld waren als volgt:

- Bent u als wijkplatform bekend met Right to Challenge?
- Is uw platform bereid gebruik te maken van dit initiatief?
- Heeft u op dit moment al ideeën over welke taken jullie eventueel zouden kunnen overnemen? Of heeft u dit reeds gedaan?

Wijkplatform Barneveld-Centrum – Jan Bouw

Onlangs kwam (ik meen in de Barneveldse Krant) Right to Challenge langs en dacht ik: Dat is een mooi initiatief voor mijn wijkplatform Barneveld-Centrum, waarvan ik voorzitter ben. Al enkele jaren ben ik mogelijkheden en ruimte aan het zoeken bij gemeente en burgers om in het kader van sociale cohesie door groepjes burgers taken over te laten nemen van of daarin samen te werken met de gemeente. We zijn daarin al bezig geweest wat betreft het groen in de wijk.

Ik ben dus enthousiast over RtC en het feit dat jullie hier onderzoek naar doen. Indien gewenst ben ik bereid daarover in gesprek te gaan met jullie. In ieder geval zie ik uit naar jullie onderzoeksverslag en word graag uitgenodigd voor een presentatie van de onderzoeksresultaten.

Wijkplatform Barneveld Zuid III / Veller – Cobi Hoogenhout

Als wijkplatform zijn wij over Right to Challenge nog niet geïnformeerd.

Google levert mij over dit onderwerp informatie over een initiatiefvoorstel van het CDA in Barneveld <http://www.cdabarneveld.nl/right-to-challenge-initiatiefvoorstel/>

Afgaand op deze informatie kan ik u melden dat het wijkplatform daar nog niets mee heeft gedaan.

Of wij hiervan gebruik willen maken en hierover ideeën hebben zouden wij met elkaar moeten bespreken. De eerstvolgende wijkplatformvergadering vindt plaats op maandagavond 28 augustus a.s. Ik zal het onderwerp op de agenda zetten. Is het mogelijk dat jullie hierbij aanwezig zijn om één en ander toe te lichten?

Wijkplatform Vliegersveld – Gerben Meinema

Bij het Wijkplatform is men bekend met deze mogelijkheid, vooral waar het gaat om de mogelijkheid om groen in de wijk over te nemen. Ik merk echter dat het enthousiasme om een dergelijk project aan te gaan, niet erg groot is. Binnen het Wijkplatform zijn er verschillende ideeën besproken, maar het heeft niet geleid tot concrete plannen.

Wijkplatform Norschoten – Kitty van Middendorp

Van onze voorzitter kreeg ik jullie mail doorgestuurd, deze is ook naar de andere wijkplatformleden gegaan. Wij hebben unaniem de 3 vragen van jullie beantwoord en dit is 3x Nee.

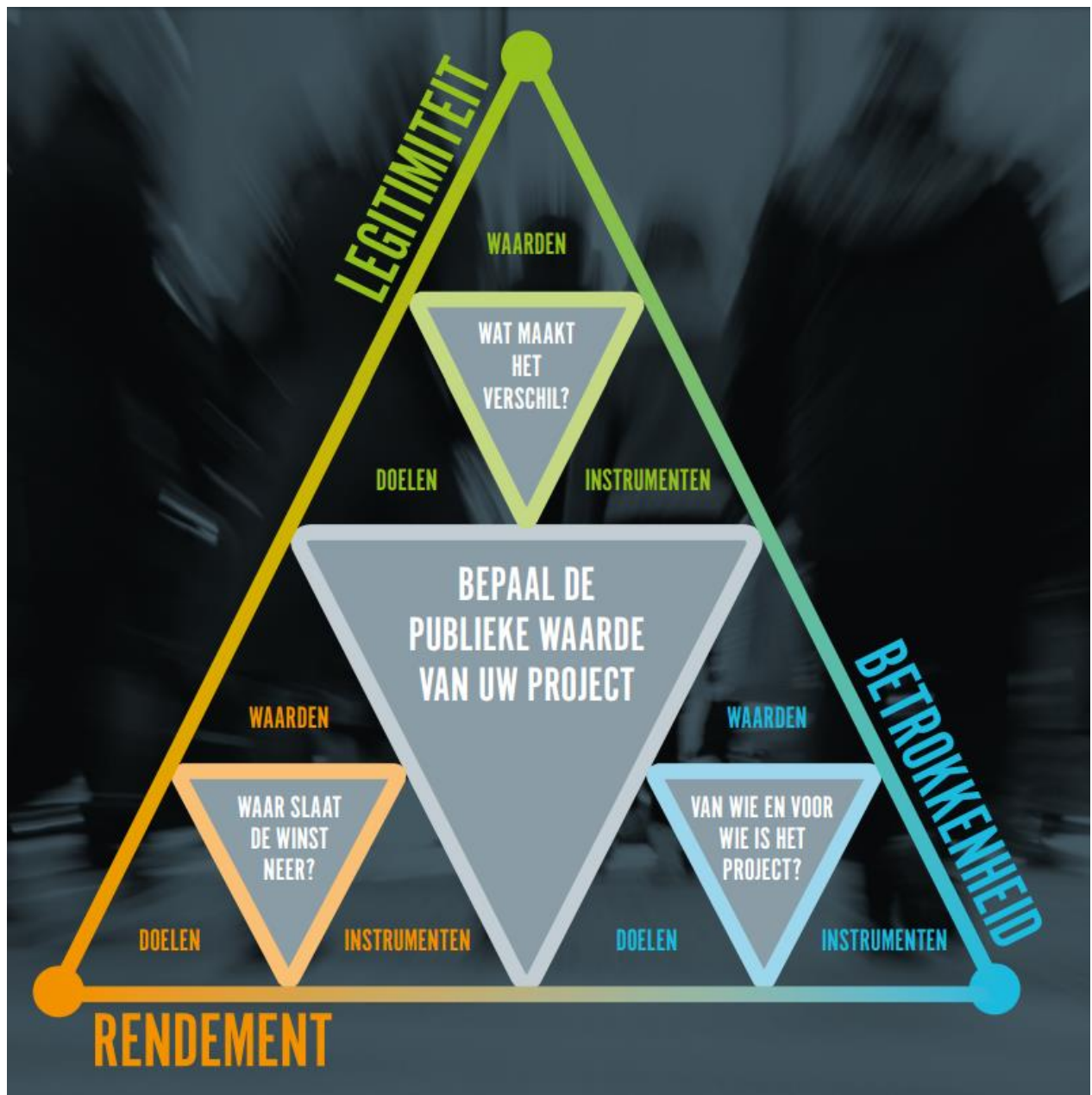
De heer Gisbergen

Voormalig voorzitter van wijkplatform de Burgt. Zijn persoonlijke mening:

Een gemeente (overheid) moet juist meer taken bij zich houden en alleen werken aan een verbeterde, intensievere communicatie met de burgers.

Door een verder uitbreidende individualisering binnen de maatschappij heeft een Challenge op het gebied van burgerparticipatie alleen teleurstellingen en frustraties als gevolg.

Dit is alleen te bewerkstelligen wanneer het (grote) voordelen geeft aan de individuele burgers (geen belastingen meer?....)

ChristenUnie

SGP

AMENDEMENT 1

Agendapunt 10

Onderwerp 17-19: Right to Challenge

De raad van de gemeente Barneveld in vergadering bijeen d.d. 19 april 2017

Ondergetekende(n) stelt/stellen het volgende amendement voor:

Na beslispunt 2 een beslispunt toe te voegen dat luidt:

In het onderzoek de volgende vragen te betrekken en de daarop gegeven antwoorden mee te nemen:

- Welke moeilijkheden en mogelijkheden zijn er in relatie tot de thans geldende wet- en regelgeving, zoals de Algemene Wet Bestuursrecht en het aanbestedingsrecht;
- Hoe gaan we om met challenges als het draagvlak bij de belanghebbenden niet volledig is;
- Aan welke voorwaarden moet een groep voldoen, qua rechtspersoonsvorm, aantal personen, leeftijden om de overheid te mogen challengen;
- Hoe wordt een challenge gemonitord en geëvalueerd;
- Hoe wordt er bij challenges gezorgd voor continuïteit;
- Hoe wordt er gezorgd voor eerlijke concurrentie;
- Wat is een goed uitgangspunt voor beschikbaarheid van budget bij een challenge; - Wat voegt Right to Challenge toe aan de al bestaande vormen van burgerparticipatie?

Toelichting: Het voorstel roept het college wel op om onderzoek te doen, maar geeft maar summier aan welke informatie uit het onderzoek naar voren moet komen. Door dit amendement worden de kaders concreter vorm gegeven.

Indieners:

L.J. Scheijgrond W.A. Knapen S.J. Lasscher

H.Schuring L. de Knegt J.A.G.M. van den Wildenberg

Aangenomen amendement; met 17 stemmen Voor / 13 stemmen Tegen.

Voor: SGP, CU, BI, FvdBrink Tegen:

Pro'98, CDA, VVD